kadaster | TBO

> Postbus 9046, 7300 GH Apeldoorn

Notitie

DATUM
6 juli 2026

ONDERWERP
Indicatoren DSO-LV 2025

VAN
Tactisch Beheer Organisatie DSO-LV

BLAD
1 van 44

AAN
Directie Ruimtelijk Beleid van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

KOPIE AAN

Inhoudsopgave

NOTITIE 1

1 INLEIDING 1

1.1 AANLEIDING 1
1.2 MANIER VAN TELLEN 2
1.3 SCOPE VAN DIT RAPPORT 3
1.4 LEESWIJZER 3

2 OMGEVINGSVISIE 4

3 PROGRAMMA 10

4 DECENTRALE REGELS EN ALGEMENE RIJKSREGELS 13

5 OMGEVINGSVERGUNNING 26

6 PROJECTBESLUIT 38

7 BIJLAGE: LIJST VAN INDICATOREN 44

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dit rapport is opgesteld ter ondersteuning van de jaarlijkse monitoring rapportage vanuit de Monitor Werking Omgevingswet door het Ministerie aan het Parlement. Het Plan van Aanpak van de Monitor Werking Omgevingswet[1] beschrijft welke informatie er verzameld wordt en met welke methoden. Het uitgangspunt daarbij is het voorzien in de informatiebehoefte van het Rijk. Maar de Monitor levert informatie die relevant is voor alle overheden.

De Monitor Werking Omgevingswet (de Monitor) bestaat uit drie onderdelen. Elk onderdeel richt zich op een ander aspect van de werking van de Omgevingswet. Het voorliggende rapport gaat over het eerste onderdeel van de Monitor: het feitenbeeld kerninstrumenten. Het feitenbeeld kerninstrumenten bevat informatie uit het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) over het gebruik van de **kerninstrumenten** van de Omgevingswet. De Omgevingswet heeft 6 kerninstrumenten voor het gebruiken en beschermen van de leefomgeving. Met deze instrumenten kan de overheid beleid schrijven en uitvoeren. Daarnaast kunnen overheden met deze instrumenten regels stellen aan activiteiten en de uitvoering van projecten. De kerninstrumenten zijn: de

[1] Kamerstukken II 2023/2024, 33118, nr. 278, bijlage.

omgevingsvisie, het programma, decentrale regels, algemene rijksregels, omgevingsvergunning en het projectbesluit.

Het Plan van Aanpak van de Monitor geeft de structuur en de beoogde indicatoren van de Monitor weer. Hoewel dit rapport informatie bevat over een groot deel van de indicatoren die vallen onder het feitenbeeld kerninstrumenten, zijn nog niet alle indicatoren beschikbaar. Een aantal indicatoren waarvoor het Digitaal Stelsel Omgevingswet de informatiebron vormt, vraagt bijvoorbeeld om verdere ontwikkeling van het stelsel alvorens ze gemeten kunnen worden. Deze indicatoren staan op de ontwikkelagenda van de Monitor.

Dit rapport bevat het feitenbeeld kerninstrumenten voor het jaar 2025 en is de opvolger van het rapport TBO Indicatoren 2024. Een aantal indicatoren is voorzien van aanvullende tabellen om beter te voldoen aan de gevraagde uitsplitsingen in bevoegd gezag, datum, onderwerp, omgevingswaarde of activiteitengroep. Het aantal indicatoren is uitgebreid van 16 naar 27.

1.2 Manier van tellen

De tellingen die gaan over de kerninstrumenten in de vorm van ‘verzoeken’ (vergunningaanvragen, meldingen, informatieverstrekkingen, intrekkingen) worden gepresenteerd in de vorm van maand- en jaar**totalen**.
Bij verzoeken wordt geteld bij welk bevoegd gezag (bestuurslaag) een **verzoek** ‘in eerste instantie’ is ingediend. Uitsluitend de eerste versie van het verzoek wordt geteld, in de registratie is dat de versie met volgnummer 0. Een verzoek kan worden aangevuld door middel van het indienen van een nieuwe versie met een hoger volgnummer. Deze aanvullingen worden niet meegeteld. Routeringen van een ontvangen verzoek naar een andere instantie worden niet meegeteld.
Enkelvoudige en meervoudige verzoeken tellen steeds als 1 verzoek in de tabellen met de maand van ontvangst. Vervolgens wordt de **telling van activiteiten** toegepast in de tabellen die gaan over plicht stellend bestuursorgaan en de categorisering per activiteitengroep.

De tellingen van omgevingsdocumenten kennen twee invalshoeken. Ten eerste wordt gekeken naar de gebeurtenis: het moment van vastleggen van een vaststelling of wijziging van een omgevingsdocument in de daarvoor bestemde registratie van de Landelijke Voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). Deze telling wordt weergegeven als maand- en jaar**totalen**. De tellingen per maand of per jaar worden opgesteld op basis van de datum van registratie in de DSO-LV, niet op de besluitdatum of de datum van inwerkingtreding.

De tweede invalshoek betreft het beschikbaar zijn van geldende regelgeving of beleid in omgevingsdocumenten. Deze tellingen worden weergegeven in de vorm van een **stand** aan het eind van een maand of kalenderjaar. De telling van een stand gaat uit van de in de DSO-LV aanwezige geldende documenten aan het eind van de maand of het kalenderjaar en het gebruik van annotaties van **thema’**s en **omgevingswaarden** in die geldende documenten.

De ontwikkeling van het gebruik van de kerninstrumenten wordt inzichtelijk gemaakt met tellingen van de totalen en standen op het einde van het huidige en vorige jaar.

De gebeurtenis ‘registratie van het verwijderen van (een annotatie, omgevingswaarde of regel als onderdeel van) een omgevingsdocument’ wordt niet meegenomen in de maand- en jaartotalen, als gevolg van de titels en insteek van de indicatoren. Als verwijderingen hebben plaatsgevonden, dan komen die impliciet tot uiting in de standen. In dergelijke gevallen verklaart een jaartotaal niet het verschil tussen de stand van vorig jaar en de stand van het huidige jaar.

De technische afbakening van de tellingsperioden (maand, jaar) is aangescherpt en er is een aanvullende validatie uitgevoerd op de tellingen over 2024. Daardoor kunnen er kleine verschillen voorkomen bij de jaartotalen over 2024 in vergelijking met het rapport TBO Indicatoren 2024[2].

1.3 Scope van dit rapport

Dit rapport geeft de jaarlijkse telling weer van de indicatoren die onder het feitenbeeld kerninstrumenten van de Monitor vallen. Die indicatoren zijn vastgelegd in het plan van aanpak van de Monitor. De cijfers komen voort uit de registraties van de beheerorganisaties van de Landelijke Voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). Gegevens van vergunningaanvragen en documenten die niet in de DSO-LV worden vastgelegd, maken geen deel uit van de tellingen in dit rapport. Er kan op grond van de Awb ook gebruik worden gemaakt van papieren aanvragen. In enkele gevallen wordt gebruik gemaakt van het RVO-loket of het loket van de politie (jachtgeweeractiviteit). Deze aanvragen vallen buiten de tellingen in deze rapportage. Voor alle indicatoren geldt een meetperiode van het gehele kalenderjaar 2025, tenzij anders aangegeven.

Het ontvangende bevoegd gezag is niet altijd het bevoegd gezag dat het verzoek behandelt. Routering en behandeling van verzoeken na de initiële ontvangst ervan is geen onderdeel van de indicatoren in dit rapport.

Bij de tellingen van STOP/TPOD en (TAM-)IMRO-documenten wordt gekeken naar de vastgestelde versies, tenzij in de tabel is aangegeven dat ook ontwerpversies geteld zijn.

1.4 Leeswijzer

Het rapport is ingedeeld in een hoofdstuk per kerninstrument. De kerninstrumenten zijn voorzien van een of meer indicatoren, waarvan de nummering correspondeert met die in Bijlage 1 van het Plan van Aanpak van de Monitor Werking Omgevingswet.
Afhankelijk van de complexiteit van een indicator zijn een of meer tabellen gebruikt voor de weergave van de gevraagde statistieken. De nummering van de tabellen correspondeert met de nummers van de indicatoren, eventueel voorzien van een volgnummer.

Waar nodig geacht zijn tabellen voorzien van toelichting of een rekenvoorbeeld om interpretatie van de getallen te ondersteunen.

[2] De verbeterde afbakening en aanvullende validatie resulteren in een telling van 166.238 vergunningaanvragen in 2024 (tegen 165.924 in de vorige rapportage over 2024). Het verschil van 314 bedraagt 0,2% van het totaal. Deze verbeterslag in kwaliteit van de tellingen over 2024 komt ook tot uiting bij enkele andere tabellen, met een vergelijkbare procentuele orde van grootte. Deze correcties hebben geen effect als het gaat om bepaling van trends over langere perioden.

2 Omgevingsvisie

Omgevingsvisie

*De **Omgevingsvisie** is een samenhangend, strategisch plan over de leefomgeving. Dit plan richt zich op de hele fysieke leefomgeving en houdt rekening met alle ontwikkelingen in een gebied. Het Rijk, de provincie en de gemeente stellen elk 1 Omgevingsvisie vast voor hun hele grondgebied.*

Bron: IPLO

Al tijdens de Wet ruimtelijke ordening (Wro) hadden bestuursorganen de mogelijkheid om 'omgevingsvisies' op te stellen die voldoen aan de Omgevingswet, met gebruik van het plantype 'structuurvisie', onder de IMRO-standaard (Informatie Model Ruimtelijke Ordening). Indien de IMRO-omgevingsvisie uiterlijk voor het einde van het kalenderjaar 2024 in procedure is gebracht, mag de definitieve omgevingsvisie nog gepubliceerd worden volgens de IMRO-standaard.
Onder de IMRO-standaard is het mogelijk dat een bestuursorgaan meer dan één document vaststelt, die samen de omgevingsvisie vormen. Het geheel telt in dit rapport als één vastgestelde omgevingsvisie. Het eerst vastgestelde document wordt beschouwd als de eerste versie van de omgevingsvisie. Documenten twee en verder tellen als wijzigingen (uitbreiding) op de vastgestelde eerste omgevingsvisie.

Onder de STOP/TPOD standaard (Standaard Officiële Publicaties/Toepassingsprofiel Omgevingsdocumenten) bestaan alleen geconsolideerde omgevingsvisies, één document per bevoegd gezag. Zodra een bestuursorgaan een STOP/TPOD omgevingsvisie heeft vastgesteld, vervangt deze een eventueel bestaande IMRO-omgevingsvisie.

1.1.1-1: Aantal Omgevingsvisies

Uitgesplitst naar Bevoegd gezag

We tellen alle vastgestelde omgevingsvisies, Tabel [1]. Dat kan een STOP/TPOD omgevingsvisie zijn of een IMRO-omgevingsvisie die uit één of meer gepubliceerde documenten bestaat.

De standen op 31-12 van een kalenderjaar geven aan hoeveel vastgestelde omgevingsvisies op dat moment geldend waren, ongeacht in welk jaar de omgevingsvisie was vastgesteld.
De totalen per kalenderjaar geven aan hoeveel omgevingsvisies in dat jaar zijn vastgesteld.

Tabel [1]: Aantal bestuursorganen met een vastgestelde omgevingsvisie per bestuurslaag

Jaar	Gemeenten	Provincies	Rijk
Stand op 31-12-2023	179	12	1
Totaal 2024	*33*	*0*	*0*
Stand op 31-12-2024	*212*	*12*	*1*
Totaal 2025	40	0	0
Stand op 31-12-2025	**252**	**12**	**1**

1.1.1-2: Aantal vaststellingen of wijzigingen van Omgevingsvisies in de afgelopen maand

Uitgesplitst naar Bevoegd gezag per maand

Deze indicator wordt opgesplitst in een telling van de vastgestelde eerste omgevingsvisie van elk bestuursorgaan en een telling van de wijzigingen van de eerste en volgende versies van de omgevingsvisie. De afgeleide indicator voor vaststellingen van omgevingsvisies luidt:

1.1.1-2.1' Aantal vaststellingen van eerste Omgevingsvisies in de afgelopen maand

Uitgesplitst naar bevoegd gezag (bestuurslaag) en gebruikte standaard (STOP/TPOD of IMRO) per maand

We tellen de geregistreerde eerste vastgestelde versie van een omgevingsvisie per bestuursorgaan, Tabel [2.1]. Deze wordt beschouwd als de eerste omgevingsvisie van het bestuursorgaan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de eerste IMRO-omgevingsvisie en de eerste STOP/TPOD omgevingsvisie.

Een deel van de bestuursorganen heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet al een omgevingsvisie onder de IMRO-standaard te publiceren. Een aantal bestuursorganen heeft na inwerkingtreding van de Omgevingswet de omgevingsvisie gepubliceerd volgens de STOP/TPOD standaard. Uiteindelijk zullen alle bestuursorganen hun omgevingsvisie in STOP/TPOD moeten publiceren, zoals de Regeling standaarden publicaties Omgevingswet voorschrijft.

In de tabellen [2.1a] t/m [2.1c] is weergegeven hoeveel vastgestelde eerste omgevingsvisies elke maand worden geregistreerd. In het geval dat een bestuursorgaan de eerste STOP/TPOD versie van de omgevingsvisie publiceert terwijl het al een IMRO-versie van de omgevingsvisie had, wordt dit vermeld in de kolom 'STOP/TPOD vervangt IMRO' en wordt de STOP/TPOD omgevingsvisie als leidend beschouwd.

De interpretatie van de tabel [2.1a] aan de hand van het voorbeeld van de maand maart 2025 is als volgt:

- 5 gemeenten hebben een STOP/TPOD versie van de omgevingsvisie gepubliceerd
- 4 van deze gemeenten vervangen met deze STOP/TPOD omgevingsvisie hun bestaande IMRO-omgevingsvisie en 1 gemeente heeft de eerste omgevingsvisie direct in STOP/TPOD gepubliceerd
- 2 andere gemeenten hebben hun eerste omgevingsvisie gepubliceerd en daarbij de IMRO-standaard gebruikt

In de maand maart zijn er netto 3 gemeenten bijgekomen die hun eerste omgevingsvisie hebben gepubliceerd.

De standen op 31-12 van een kalenderjaar geven aan hoeveel vastgestelde omgevingsvisies op dat moment geldend waren, ongeacht in welk jaar de omgevingsvisie was vastgesteld.

In het jaar 2025 hebben 64 gemeenten voor het eerst een vastgestelde omgevingsvisie geregistreerd volgens de STOP/TPOD standaard. Daarvan vervingen 30 STOP/TPOD omgevingsvisies een reeds bestaande IMRO-omgevingsvisie. Daarnaast waren er 6 gemeenten die hun eerste omgevingsvisie publiceerden volgens de IMRO-standaard. Het aantal gemeenten met een omgevingsvisie is in 2025 gegroeid met 40 tot een totaalstand van 252 op 31-12-2025. Uit de standen van 31-12-2025 is verder op te maken dat bij 84 gemeenten de STOP/TPOD omgevingsvisie leidend is en bij de resterende 168 gemeenten nog altijd de IMRO-omgevingsvisie.

Tabel [2.1a]: Aantal vastgestelde eerste omgevingsvisies van gemeenten, per maand

Gemeenten, 2025	**STOP/TPOD vastgesteld**	**STOP/TPOD vervangt IMRO**	**IMRO vastgesteld**	**Gemeenten met eerste omgevingsvisie**
Stand op 31-12-2023	0	0	179	179
Stand op 31-12-2024	*20*	*9*	*201*	*212*
Januari	2	1	0	1
Februari	4	1	1	4
Maart	5	4	2	3
April	3	2	0	1
Mei	4	3	1	2
Juni	7	4	1	4
Juli	6	2	1	5
Augustus	7	3	0	4
September	7	4	0	3
Oktober	5	1	0	4
November	7	3	0	4
December	7	2	0	5
Aantal 2025	**64**	**30**	**6**	**40**
Stand op 31-12-2025	**84**	**39**	**207**	**252**

Tabel [2.1b]: Aantal vastgestelde eerste omgevingsvisies van provincies, per maand

Provincies, 2025	**STOP/TPOD vastgesteld**	**STOP/TPOD vervangt IMRO**	**IMRO vastgesteld**	**Provincies met eerste omgevingsvisie**
Stand op 31-12-2023	3	3	12	12
Stand op 31-12-2024	*4*	*4*	*12*	*12*
Januari	0	0	0	0
Februari	0	0	0	0
Maart	0	0	0	0
April	0	0	0	0
Mei	0	0	0	0
Juni	0	0	0	0
Juli	0	0	0	0
Augustus	0	0	0	0
September	0	0	0	0
Oktober	0	0	0	0
November	0	0	0	0
December	0	0	0	0
Aantal 2025	**0**	**0**	**0**	**0**

Provincies, 2025	STOP/TPOD vastgesteld	STOP/TPOD vervangt IMRO	IMRO vastgesteld	Provincies met eerste omgevingsvisie
Stand op 31-12-2025	**4**	**4**	**12**	**12**

Tabel [2.1c]: Aantal vastgestelde eerste omgevingsvisies van het Rijk, per maand

Rijk, 2025	STOP/TPOD vastgesteld	STOP/TPOD vervangt IMRO	IMRO vastgesteld	Eerste omgevingsvisie Rijk
Stand op 31-12-2023	1	1	1	1
Stand op 31-12-2024	*1*	*1*	*1*	*1*
Januari	0	0	0	0
Februari	0	0	0	0
Maart	0	0	0	0
April	0	0	0	0
Mei	0	0	0	0
Juni	0	0	0	0
Juli	0	0	0	0
Augustus	0	0	0	0
September	0	0	0	0
Oktober	0	0	0	0
November	0	0	0	0
December	0	0	0	0
Aantal 2025	**0**	**0**	**0**	**0**
Stand op 31-12-2025	**1**	**1**	**1**	**1**

De afgeleide indicator voor wijzigingen van omgevingsvisies luidt:

1.1.1-2.2' Aantal wijzigingen van Omgevingsvisies in de afgelopen maand
Uitgesplitst naar bevoegd gezag (bestuurslaag) en gebruikte standaard (STOP/TPOD of IMRO) per maand

We tellen de registraties van de nieuwe vastgestelde versies na de eerste versie van een omgevingsvisie per bestuursorgaan, Tabel [2.1]. Deze worden beschouwd als wijzigingen van de omgevingsvisie van het bestuursorgaan. We tellen de wijzigingen onder de STOP/TPOD standaard en de wijzigingen onder de IMRO-standaard los van elkaar, Tabel [2.2].

In de tabellen [2.2a] t/m [2.2c] zijn de **wijzigingen van de omgevingsvisies** weergegeven van gemeenten, provincies en Rijk. Het totaal geeft aan hoeveel wijzigingen aan omgevingsvisies hebben plaatsgevonden in een kalenderjaar.

Tabel [2.2a]: Aantal gewijzigde omgevingsvisies gemeenten, per maand

Gemeente, 2025	**STOP/TPOD gewijzigd**	**IMRO gewijzigd**	**Totaal gewijzigd**
Totaal 2024	*2*	*7*	*9*
Januari	0	0	0
Februari	0	0	0
Maart	2	0	2
April	2	1	3
Mei	0	0	0
Juni	1	1	2
Juli	2	0	2
Augustus	0	0	0
September	1	0	1
Oktober	1	0	1
November	3	0	3
December	4	0	4
Totaal 2025	**16**	**2**	**18**

Tabel [2.2b]: Aantal gewijzigde omgevingsvisies provincies, per maand

Provincie, 2025	**STOP/TPOD gewijzigd**	**IMRO gewijzigd**	**Totaal gewijzigd**
Totaal 2024	*1*	*0*	*1*
Januari	0	0	0
Februari	1	0	1
Maart	0	0	0
April	0	0	0
Mei	0	0	0
Juni	0	0	0
Juli	0	0	0
Augustus	0	0	0
September	0	0	0
Oktober	0	0	0
November	0	0	0
December	1	0	1
Totaal 2025	**2**	**0**	**2**

Tabel [2.2c]: Aantal gewijzigde omgevingsvisie Rijk, per maand

Rijk, 2025	**STOP/TPOD gewijzigd**	**IMRO gewijzigd**	**Totaal gewijzigd**
Totaal 2024	*0*	*0*	*0*

Rijk, 2025	STOP/TPOD gewijzigd	IMRO gewijzigd	Totaal gewijzigd
Januari	0	0	0
Februari	0	0	0
Maart	0	0	0
April	0	0	0
Mei	0	0	0
Juni	0	0	0
Juli	0	0	0
Augustus	0	0	0
September	0	0	0
Oktober	0	0	0
November	0	0	0
December	0	0	0
Totaal 2025	**0**	**0**	**0**

1.1.3-4: Aantal keer dat onderwerpen uit de fysieke leefomgeving in Omgevingsvisies aan de orde komen
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag en onderwerp

We tellen per thema in hoeveel omgevingsvisies (STOP/TPOD) dit tenminste één keer is geannoteerd, Tabel [4]. We tellen ook het aantal omgevingsvisies waarin geen enkel thema is geannoteerd. De thema's zijn onderdeel van de waardelijst Thema ten behoeve van juridische regels en tekstdelen in omgevingsdocumenten, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Bij de IMRO-omgevingsvisies is het gebruik van de standaard Thema-lijst niet verplicht en het thema kan als vrij invulveld worden gebruikt. Het is daarom niet mogelijk een goed beeld te krijgen van de onderwerpen in een IMRO-omgevingsvisie op basis van de thema's (Geonovum). IMRO-omgevingsvisies worden daarom niet meegenomen in deze telling.

De 'stand eind 2025' geeft aan in hoeveel omgevingsvisies die geldend waren op 31-12-2025, een bepaald thema is geannoteerd, ongeacht in welk jaar de vastgestelde omgevingsvisie was geregistreerd. Ter vergelijking is de 'Totaalstand eind 2024' toegevoegd.

Bij 66 van de 89 geldende STOP/TPOD omgevingsvisies (zie tabellen [2.1a-c], Standen 31-12-2025), is geen enkel thema geannoteerd.

Tabel [4]: Aantal geldende omgevingsvisies (STOP/TPOD) waarin een bepaald thema is geannoteerd

Thema	**Gemeente Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
Geen enkel thema	62	3	1	**66**	*17*
Bodem	9	1	0	**10**	*4*
Bouwen	0	0	0	**0**	*0*

Thema	**Gemeente Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
Bouwwerken	4	1	0	**5**	*3*
Cultureel Erfgoed	9	1	0	**10**	*3*
Duurzaamheid	1	0	0	**1**	*0*
Economie	2	0	0	**2**	*0*
Energie	1	0	0	**1**	*0*
Energie En Natuurlijke Hulpbronnen	8	1	0	**9**	*3*
Erfgoed	1	0	0	**1**	*0*
Externe Veiligheid	2	1	0	**3**	*1*
Geluid	4	1	0	**5**	*3*
Gezondheid	10	1	0	**11**	*3*
Infrastructuur	8	1	0	**9**	*4*
Landbouw	2	0	0	**2**	*0*
Landgebruik	15	1	0	**16**	*5*
Landschap	10	1	0	**11**	*4*
Lucht	5	0	0	**5**	*2*
Milieu	1	0	0	**1**	*0*
Milieu Algemeen	6	1	0	**7**	*3*
Mobiliteit	1	0	0	**1**	*0*
Natuur	10	1	0	**11**	*3*
Planologisch Gebruik	0	0	0	**0**	*0*
Procedures	4	1	0	**5**	*3*
Recreatie	1	0	0	**1**	*0*
Veiligheid	1	0	0	**1**	*0*
Water	2	0	0	**2**	*0*
Water En Watersystemen	6	1	0	**7**	*3*
Wonen	2	0	0	**2**	*0*

3 Programma

Programma

*Het **Programma** bevat maatregelen om de leefomgeving te beschermen, te beheren, te gebruiken en te ontwikkelen. Het doel van een Programma kan ook zijn om aan omgevingswaarden te voldoen. Het Programma richt zich op een onderwerp, een bepaalde bedrijfssector of een gebied. Verschillende overheden kunnen ook samen een Programma opstellen. Voor sommige onderwerpen verplicht de Omgevingswet de overheid een Programma op te stellen.*

Bron: IPLO

1.2.1-9 Aantal programma's opgesteld omdat een omgevingswaarde (bijna) wordt overschreden

Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum en onderwerp

De reden waarom een programma wordt opgesteld wordt niet geregistreerd in het DSO. In dit rapport wordt daarom een aangepaste telling toegepast. Programma's die niet volgens de STOP/TPOD standaard zijn gepubliceerd worden niet in de DSO-LV geregistreerd en zijn geen onderdeel van deze tellingen.
De afgeleide indicator luidt:
1.2.1-9': Aantal vastgestelde STOP/TPOD Programma's
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum en onderwerp

We tellen het aantal STOP/TPOD programma's dat in een kalenderjaar is vastgesteld, Tabel [9.1].
De standen op 31-12 van een kalenderjaar geven aan hoeveel vastgestelde programma's op dat moment geldend waren, ongeacht in welk jaar het programma was vastgesteld of geregistreerd.

Tabel [9.1]: Aantal vastgestelde programma's (STOP/TPOD) per bestuurslaag per kalenderjaar

Bestuurslaag	**Gemeenten**	**Waterschappen**	**Provincies**	**Rijk**	**Totaal**
Aantal 2024	*37*	*0*	*18*	*1*	*56*
Stand op 31-12-2024	*37*	*0*	*18*	*1*	*56*
Aantal 2025	116	0	36	2	154
Stand op 31-12-2025	**153**	**0**	**54**	**3**	**210**

We tellen het aantal STOP/TPOD programma's waarin nul, één of meer thema's geannoteerd zijn, Tabel [9.2]. De thema's zijn onderdeel van de waardelijst Thema ten behoeve van juridische regels en tekstdelen in omgevingsdocumenten, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

De 'stand eind 2025' geeft aan in hoeveel programma's die geldend waren op 31-12-2025, een bepaald aantal thema's voorkomt, ongeacht in welk jaar het programma was vastgesteld of geregistreerd. Ter vergelijking is de 'Totaalstand eind 2024' toegevoegd.

Tabel [9.2]: Aantal vastgestelde programma's (STOP/TPOD) waarin nul, één of meer thema's zijn geannoteerd

Thema's per programma	**Gemeente Stand** Eind 2025	**Waterschap Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
0 thema's	110	0	35	0	**145**	*38*
1 thema	33	0	13	1	**47**	*14*
2 of meer thema's	10	0	6	2	**18**	*4*

We tellen per thema in hoeveel programma's deze tenminste één keer is geannoteerd, Tabel [9.3]. We tellen ook het aantal programma's waarin geen enkel thema is geannoteerd. De thema's zijn onderdeel van de waardelijst Thema ten behoeve van juridische regels en tekstdelen in omgevingsdocumenten, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

De ‘stand eind 2025’ geeft aan in hoeveel programma’s die geldend waren op 31-12-2025, een bepaald thema is geannoteerd, ongeacht in welk jaar het programma was vastgesteld of geregistreerd. Ter vergelijking is de ‘Totaalstand eind 2024’ toegevoegd.

Tabel [9.3]: Aantal vastgestelde programma’s (STOP/TPOD) waarin een bepaald thema is geannoteerd

Thema	**Gemeente Stand** Eind 2025	**Waterschap Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
Geen enkel thema	110	0	35	0	**145**	*38*
Bodem	3	0	2	1	**6**	*1*
Bouwen	0	0	0	0	**0**	*0*
Bouwwerken	4	0	1	0	**5**	*0*
Cultureel Erfgoed	5	0	2	0	**7**	*2*
Duurzaamheid	0	0	0	0	**0**	*0*
Economie	0	0	0	0	**0**	*0*
Energie	1	0	0	0	**1**	*0*
Energie En Natuurlijke Hulpbronnen	14	0	2	2	**18**	*5*
Erfgoed	0	0	0	0	**0**	*0*
Externe Veiligheid	1	0	0	0	**1**	*1*
Geluid	15	0	8	0	**23**	*8*
Gezondheid	6	0	2	0	**8**	*2*
Infrastructuur	6	0	5	2	**13**	*3*
Landbouw	0	0	0	0	**0**	*0*
Landgebruik	8	0	3	2	**13**	*2*
Landschap	4	0	0	0	**4**	*0*
Lucht	3	0	0	0	**3**	*1*
Milieu	0	0	0	0	**0**	*0*
Milieu Algemeen	6	0	1	0	**7**	*1*
Mobiliteit	0	0	0	0	**0**	*0*
Natuur	4	0	4	0	**8**	*0*
Planologisch Gebruik	0	0	0	0	**0**	*0*
Procedures	5	0	4	1	**10**	*0*
Recreatie	0	0	0	0	**0**	*0*
Veiligheid	0	0	0	0	**0**	*0*
Water	1	0	0	0	**1**	*0*
Water En Watersystemen	2	0	3	1	**6**	*0*
Wonen	0	0	0	0	**0**	*0*

4 Decentrale regels en algemene rijksregels

Decentrale regels

__Decentrale__ overheden hebben 1 regeling voor de fysieke leefomgeving voor hun hele grondgebied. Dit zijn het gemeentelijk Omgevingsplan, de provinciale Omgevingsverordening en de Waterschapsverordening. Hierin staan verschillende soorten regels. Bijvoorbeeld decentrale regels voor activiteiten van burgers en bedrijven. En kaders om vergunningen te toetsen. Ook worden er gebieden in aangewezen die een bepaalde functie hebben.

Bron: IPLO

De Pons

Voor de gebruiker van DSO-LV is het van belang om te weten welke regels gelden: de regels uit de ruimtelijke plannen, de regels uit het STOP/TPOD-deel van het Omgevingsplan of allebei. Als door een besluit tot wijziging van het omgevingsplan één of meer ruimtelijke plannen volledig vervallen, levert de gemeente een __Pons__-gebied aan over het deel van het ambtsgebied waar de ruimtelijke plannen zijn vervallen.

Bron: samengevat uit Toepassingsprofiel Omgevingsplan, Geonovum

Algemene Rijksregels

In de __algemene rijksregels__ staan in de eerste plaats de regels die nodig zijn voor de werking van het stelsel van de Omgevingswet. Deze regels vormen de grondslag voor de instrumenten, en de taken en bevoegdheden van overheden. De regels bevatten ook de normen voor de kwaliteit van de leefomgeving die het Rijk stelt in omgevingswaarden. Verder gaat het om procedurele regels die gelden voor de instrumenten van de wet. Deze regels staan in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit.

Daarnaast staan in de algemene rijksregels de regels van het Rijk die van invloed zijn op het beleid van decentrale overheden. Bijvoorbeeld de instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevatten rijksregels voor activiteiten in de leefomgeving.

Bron: IPLO

De aanwezigheid van een pons in het STOP/TPOD omgevingsplan is een indicatie dat de gemeente bezig is met de transitie van de regelgeving van de ruimtelijke plannen die vastgesteld zijn onder de Wet ruimtelijke ordening, naar de regelgeving onder de Omgevingswet.

We tellen het aantal omgevingsplannen waarin voor de eerste keer een ponsgebied wordt aangegeven, Tabel [13.1]. Per maand is aangegeven in hoeveel omgevingsplannen een ponsgebied is ontstaan.
De stand op 31-12 van een kalenderjaar geeft aan hoeveel geldende omgevingsplannen met een ponsgebied er op dat moment in het DSO-LV geregistreerd waren. De telling geeft geen indicatie over de geografische dekking van het ponsgebied.

Tabel [13.1]: Aantal vastgestelde omgevingsplannen met Pons

Maand	Gemeenten met ponsgebied in het omgevingsplan
Stand 31-12-2024	*2*
Januari	1
Februari	1
Maart	0
April	0
Mei	3
Juni	2
Juli	2
Augustus	1
September	0
Oktober	2
November	0
December	4
Totaal 2025	**16**
Stand 31-12-2025	**18**

1.3.1-13: Aantallen wijzigingsbesluiten voor Omgevingsplannen, Waterschapsverordeningen en Omgevingsverordeningen

Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, aanleiding (bevoegd gezag, derden, initiatiefnemer), Pons (oude gedeelte bestemmingsplan verwijderd of niet?) en per maand

De aanleiding van een wijzigingsbesluit wordt niet in DSO-LV vastgelegd en niet meegenomen bij de tellingen in dit rapport.

DSO-LV registreert (geconsolideerde) regelingen met omgevingswet-objecten. In het geval van een wijzigingsbesluit levert het bestuursorgaan de consolidatie-instructies ten behoeve van het consolideren van het wijzigingsbesluit in de regeling. De LVBB verzorgt de publicatie van het formele deel van het besluit en consolideert het besluit in de regeling.
DSO-LV ontvangt de geconsolideerde regeling met de OW-objecten, wat resulteert in een nieuwe versie van de regeling (in dit geval omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening).

We richten ons voor de telling van het aantal wijzigingen van elk STOP/TPOD omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening daarom op het aantal nieuwe versies ervan.

Onder TAM-IMRO is het mogelijk dat een bestuursorgaan meer dan één TAM-plan vaststelt, omdat het consolidatieprincipe van de Omgevingswet hier niet wordt toegepast.

Elk TAM-omgevingsplan vormt een onderdeel van het gemeentelijke omgevingsplan en wordt beschouwd als een wijziging (uitbreiding) van het eerste STOP/TPOD omgevingsplan (de 'Bruidsschat' of 'Overgedragen Rijksregels').
Elke TAM-omgevingsverordening vormt een onderdeel van de provinciale omgevingsverordening en wordt beschouwd als een wijziging (uitbreiding) van de vastgestelde eerste TAM-omgevingsverordening.

Waterschapsverordeningen kennen geen TAM-IMRO constructie.

De afgeleide indicator luidt:
1.3.1-13': Aantallen wijzigingen van (TAM-)omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en (TAM-)omgevingsverordeningen
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, Pons (oude gedeelte bestemmingsplan verwijderd of niet?) en per maand

We tellen de wijzigingen onder de STOP/TPOD standaard en de wijzigingen onder de TAM-IMRO standaard los van elkaar, Tabel [13.2].
De kolom 'Pons' geeft aan bij hoeveel van de STOP/TPOD wijzigingen er een wijziging aan het ponsgebied is geregistreerd. De pons kan niet worden aangebracht in een TAM-omgevingsplan. Ponsgebieden hebben geen effect op TAM-IMRO plannen.

De tabel geeft aan hoeveel vastgestelde wijzigingen zijn geregistreerd voor decentrale regelgeving per maand en per jaar. Ter vergelijking is het jaartotaal van 2024 aan de tabel toegevoegd.

Tabel [13.2]: Aantal wijzigingen van vastgestelde omgevingsplannen (en van de pons), waterschaps-verordeningen en omgevingsverordeningen

Maand	**Gemeente**			**Waterschap**	**Provincie**	
	STOP/TPOD gewijzigd	**Pons gewijzigd**	**TAM-IMRO gewijzigd**	**STOP/TPOD gewijzigd**	**STOP/TPOD gewijzigd**	**TAM-IMRO gewijzigd**
Totaal 2024	*291*	*2*	*30*	*61*	*26*	*7*
Januari	9	1	7	3	2	0
Februari	15	1	19	2	4	0
Maart	7	0	29	5	3	1
April	20	0	30	3	2	0
Mei	12	3	12	2	1	0
Juni	23	2	32	2	5	0
Juli	18	3	62	5	2	0
Augustus	7	1	9	2	1	0
September	16	0	29	7	3	0
Oktober	21	2	69	5	1	0
November	18	0	44	6	1	0
December	23	7	114	6	4	0
Totaal 2025	**189**	**20**	**456**	**48**	**29**	**1**

1.3.4-18: Aantal keer dat een bevoegdheid een maatwerkbeschikking geeft
Uitgesplitst naar bevoegd gezag, datum, onderwerp, verzoekende partij (diegene die de activiteit verricht, een derde, het bevoegd gezag zelf), aard ervan (Aanscherpen, versoepelen of concretiseren)

Maatwerkbeschikkingen worden niet in DSO-LV geregistreerd, maar bij de bevoegd gezagen. We richten ons daarom op het aantal **aanvragen** voor een maatwerkvoorschrift. De afgeleide indicator luidt:
1.3.4-18': Aantal keer dat een bevoegd gezag een aanvraag voor maatwerkvoorschrift ontvangt
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, onderwerp

Maatwerkvoorschrift

*Met een **maatwerkvoorschrift** kan het bevoegd gezag in individuele gevallen afwijken van algemene regels voor activiteiten of ze aanvullen. Een maatwerkvoorschrift is alleen mogelijk als dit door Rijk, provincie, gemeente of waterschap is aangegeven bij die algemene regels.*

Bron: IPLO

We tellen het aantal aanvragen voor maatwerkvoorschrift bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [18.1]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten. Het ontvangende bevoegd gezag is niet per se het bevoegd gezag voor de besluitvorming ten aanzien van het maatwerkvoorschrift.

Tabel [18.1]: Aantal ontvangen **aanvragen** voor maatwerkvoorschrift per bevoegd gezag (bestuurslaag) per maand.

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*517*	*112*	*193*	*41*	*863*
Januari	66	11	19	5	101
Februari	70	8	22	3	103
Maart	76	10	26	0	112
April	76	11	16	2	105
Mei	70	11	13	3	97
Juni	82	8	16	3	109
Juli	112	14	31	4	161
Augustus	57	14	13	0	84
September	90	15	20	2	127
Oktober	88	18	34	2	142
November	115	14	28	0	157
December	210	16	21	2	249
Totaal 2025	**1.112**	**150**	**259**	**26**	**1.547**

We tellen de activiteiten bij het bevoegd gezag waar de aanvraag voor maatwerkvoorschrift in eerste instantie is ingediend, en groeperen die per plicht stellend bestuursorgaan, Tabel [18.2].

Het bestuursorgaan dat een activiteit heeft opgenomen in zijn regelgeving, geeft daarbij aan of bij de uitvoering van de activiteit een verplichting geldt voor informatieverstrekking, melding of vergunningaanvraag. Hier aangeduid als 'plicht stellend' bestuursorgaan. De aanvraag, melding of informatieverstrekking kan worden ingediend bij / ontvangen door een bevoegd gezag dat niet noodzakelijk het plicht stellend bevoegd gezag is.

Tabel [18.2]: Aantal **activiteiten** in ontvangen aanvragen voor maatwerkvoorschrift per plicht stellend bestuursorgaan (bestuurslaag)

Bestuurslaag (plicht stellend)	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per plichtsteller 2025**
Gemeente	15	0	0	0	**15**
Waterschap	0	88	0	0	**88**
Provincie	0	0	5	0	**5**
Rijk	1.097	62	254	26	**1.439**
Totaal ontvangen 2025	**1.112**	**150**	**259**	**26**	**1.547**

1.3.5-19: Aantal keer dat een overheid omgevingswaarden vastlegt in decentrale regelgeving
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, onderwerp, afwijkend of aanvullend op Bkl

Omgevingswaarde

*Een **omgevingswaarde** is een van de instrumenten waarmee overheden het beleid van een Omgevingsvisie kunnen uitvoeren. Deze moet objectief zijn vast te stellen en meetbaar zijn. De rijksomgevingswaarden zijn vastgesteld in hoofdstuk 2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving*

Bron: IPLO

We tellen het aantal omgevingswaarden dat geannoteerd is in omgevingsdocumenten (STOP/TPOD) van alle bestuurslagen en sommeren die per omgevingswaardegroep, Tabel [19]. De omgevingswaardegroepen maken deel uit van de waardelijst Omgevingswaardegroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

De 'Totaalstand eind 2025' geeft aan in hoeveel omgevingsdocumenten die geldend waren op 31-12-2025, een bepaalde omgevingswaarde voorkomt, ongeacht in welk jaar het omgevingsdocument was vastgesteld of geregistreerd. Ter vergelijking is de 'Totaalstand eind 2024' toegevoegd.

Tabel [19]: Aantal STOP/TPOD omgevingsdocumenten van bestuursorganen, waarin bepaalde **omgevingswaarden** zijn geannoteerd, gecategoriseerd per omgevingswaardegroep

Omgevingswaardegroep	**Gemeente Stand** Eind 2025	**Waterschap Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
energie	0	0	0	0	**0**	*0*
geluid	0	0	0	0	**0**	*0*
luchtkwaliteit	0	0	0	0	**0**	*0*
overig[3]	0	0	1	0	**1**	*1*
stikstofdepositie	0	0	0	0	**0**	*0*
veiligheid waterkering	0	0	9	0	**9**	*8*
waterkwaliteit	0	0	0	0	**0**	*0*
wateroverlast	0	0	14	0	**14**	*10*
zwemwaterkwaliteit	0	0	0	0	**0**	*0*

Het Rijk heeft geen annotaties van omgevingswaarden aangebracht in haar AmvB's. Het is daarom niet mogelijk om aan te geven of de annotaties van omgevingswaarden in decentrale regelgeving afwijken van of aanvullend zijn op die in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

1.3.7-22: Aantal keer dat Rijk of provincie een instructie geeft
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, gericht tot …, onderwerp, datum

Instructie

*Een **instructie** is een eenmalige opdracht van een hoger bestuursorgaan aan een lager bestuursorgaan en geldt dus niet voor burgers en bedrijven.*
Alleen het Rijk en de provincie kunnen een instructie geven, en alleen als instructieregels niet toereikend zijn.

Bron: IPLO

Bij een instructie worden 'gericht tot …' en thema's (onderwerp) niet geregistreerd. Deze informatie bevindt zich in de tekst en is niet geautomatiseerd uit te lezen.

We tellen het aantal instructies dat sinds inwerkingtreding van de Omgevingswet is gepubliceerd onder de STOP/TPOD standaard en onder de TAM-IMRO standaard, Tabel [22]. Gezien het geringe aantal en de beperkte mogelijkheden tot geautomatiseerd tellen van onderdelen van dit instrument (TPOD Instructie) is tabel 22 voorzien van de lijst geregistreerde instructies.

Tabel [22]: Aantal instructies

Bestuursorgaan	**Registratiedatum instructie**	**Opschrift instructie (titel)**
Provincie Flevoland	2-4-2025	Instructiebesluit Behoud test- en oefenruimte (on)bemande luchtvaartuigen MITC/NLR

[3] Overig: Waarde voor attribuut groep bij het object Omgevingswaarde voor het vaststellen, geometrisch begrenzen en per locatie waarden vastleggen van een omgevingswaarde voor die aspecten die niet vallen onder een van de overige waarden.

Er is sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet één instructie gepubliceerd. Dit betreft een STOP/TPOD instructie.

1.3.9-26: Aantal meldingen ten gevolge van meldingsplicht van gemeenten of provincies
1.4.1-33: Aantal meldingen ten gevolge van meldingsplicht in rijksregels
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, onderwerp, datum

We geven de tellingen van deze indicatoren weer in gezamenlijke tabellen.

Meldingsplicht

*Initiatiefnemers moeten voor sommige activiteiten in de leefomgeving een **melding** doen aan de overheid.*

Bron: IPLO

We tellen het aantal meldingen bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [26-33.1]. Het gaat om de eerste versie van de melding, eventuele routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [26-33.1]: Aantal ontvangen **meldingen** per bestuurslaag, per maand

Maand	**Ontvangen door gemeenten**	**Ontvangen door waterschappen**	**Ontvangen door provincies**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per periode**
Totaal 2024	*125.470*	*17.138*	*3.992*	*4.579*	*151.179*
Januari	10.824	1.539	348	352	**13.063**
Februari	11.160	1.588	406	416	**13.570**
Maart	12.455	1.604	301	384	**14.744**
April	12.625	1.655	298	420	**14.998**
Mei	11.607	1.503	291	376	**13.777**
Juni	11.695	1.337	320	325	**13.677**
Juli	12.785	1.615	438	397	**15.235**
Augustus	8.843	1.031	259	300	**10.433**
September	12.766	1.447	358	406	**14.977**
Oktober	12.947	1.479	377	392	**15.195**
November	11.255	1.438	364	533	**13.590**
December	9.998	1.261	372	428	**12.059**
Totaal 2025	**138.960**	**17.497**	**4.132**	**4.729**	**165.318**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de melding in eerste instantie is ingediend, delen die in per bestuurslaag en groeperen die per bestuurslaag van het plicht stellend bestuursorgaan, Tabel [26-33.2].

Het bestuursorgaan dat een activiteit heeft opgenomen in zijn regelgeving, geeft daarbij aan of bij de uitvoering van de activiteit een verplichting geldt voor informatieverstrekking, melding of vergunningaanvraag. Hier aangeduid als 'plicht stellend' bestuursorgaan. De aanvraag, melding of informatieverstrekking kan worden ingediend bij / ontvangen door een bevoegd gezag dat niet noodzakelijk het plicht stellend bevoegd gezag is.

Tabel [26-33.2]: Aantal **activiteiten** in ontvangen meldingen per plicht stellend bestuursorgaan (bestuurslaag)

Bestuurslaag (plicht stellend)	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per plichtsteller 2025**
Gemeente	1.579	0	3	0	**1.582**
Waterschap	0	17.081	8	43	**17.132**
Provincie	15	0	1.966	0	**1.981**
Rijk	137.366	416	2.155	4.686	**144.623**
Totaal ontvangen 2025	**138.960**	**17.497**	**4.132**	**4.729**	**165.318**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de melding in eerste instantie is ingediend, en delen die in per bestuurslaag en de activiteitengroep waar de activiteit bij hoort, Tabel [26-33.3].
We tonen de top-10 van de activiteitengroepen. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Tabel [26-33.3]: Top 10 activiteitengroepen op basis van het aantal **activiteiten** waarvoor een melding is ingediend, per bestuurslaag

Activiteitengroep	**Aantal activiteiten**	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**
Sloopactiviteit	80.324	80.034	0	282	8
Milieubelastende Activiteit	37.293	36.531	0	579	183
Bouwactiviteit Technisch	10.751	10.737	0	7	7
Gebruiken Van Bouwwerkenactiviteit	10.370	10.307	0	63	0
Overig[4]	8.253	41	8.180	6	26
Beperkingengebiedactiviteit MBT Een Waterstaatswerk	2.759	0	2.143	1	615
Lozingsactiviteit	2.563	0	1.226	10	1.327
Wateronttrekkingsactiviteit	2.378	0	2.377	0	1
Kapactiviteit	1.919	418	0	1.334	167
Beperkingengebiedactiviteit MBT Een Weg	1.914	0	92	638	1.184
Totaal activiteiten 2025	165.318	138.960	17.497	4.132	4.729

[4] Overig: Waarde voor attribuut groep bij het object Activiteit voor het vastleggen van een gebied waar regels gelden over activiteiten die niet vallen onder een van de andere categorieën van de waardelijst Activiteitengroep.

1.3.9-27: Aantal informatieverstrekkingen ten gevolge van informatieplicht van gemeenten of provincies
1.4.1-34: Aantal informatieverstrekkingen ten gevolge van informatieplicht in rijksregels
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, onderwerp, datum

We geven de tellingen van deze indicatoren weer in gezamenlijke tabellen.

Informatieplicht

*Initiatiefnemers moeten voor sommige activiteiten in de leefomgeving **informatie** geven aan de overheid.*

Bron: IPLO

We tellen het aantal informatieverstrekkingen bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [27-34.1]. Het gaat om de eerste versie van de informatieverstrekking, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [27-34.1]: Aantal ontvangen **informatieverstrekkingen** per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*65.957*	*5.600*	*943*	*2.098*	*74.598*
Januari	7.257	568	96	128	**8.049**
Februari	7.758	558	84	197	**8.597**
Maart	8.325	536	98	160	**9.119**
April	8.785	500	124	163	**9.572**
Mei	8.031	465	99	164	**8.759**
Juni	8.218	429	123	165	**8.935**
Juli	8.798	535	126	182	**9.641**
Augustus	6.024	303	83	160	**6.570**
September	8.959	553	126	237	**9.875**
Oktober	9.116	555	105	172	**9.948**
November	7.849	471	108	360	**8.788**
December	7.435	445	110	211	**8.201**
Totaal 2025	**96.555**	**5.918**	**1.282**	**2.299**	**106.054**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de informatieverstrekking in eerste instantie is ingediend, delen die in per bestuurslaag en groeperen die per bestuurslaag van het plicht stellend bestuursorgaan, Tabel [27-34.2].

Het bestuursorgaan dat een activiteit heeft opgenomen in zijn regelgeving, geeft daarbij aan of bij de uitvoering van de activiteit een verplichting geldt voor informatieverstrekking, melding of vergunningaanvraag. Hier aangeduid als ‘plicht stellend’ bestuursorgaan. De aanvraag, melding of informatieverstrekking kan

worden ingediend bij / ontvangen door een bevoegd gezag dat niet noodzakelijk het plicht stellend bevoegd gezag is.

Tabel [27-34.2]: Aantal **activiteiten** in ontvangen informatieverstrekkingen per plicht stellend bestuursorgaan (bestuurslaag)

Bestuurslaag (plicht stellend)	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per plichtsteller 2025**
Gemeente	7.082	0	17	1	**7.100**
Waterschap	0	5.261	3	10	**5.274**
Provincie	1	0	123	0	**124**
Rijk	89.472	657	1.139	2.288	**93.556**
Totaal ontvangen 2025	**96.555**	**5.918**	**1.282**	**2.299**	**106.054**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de informatieverstrekking in eerste instantie is ingediend, en delen die in per bestuurslaag en de activiteitengroep waar de activiteit bij hoort, Tabel [27-34.3]. We tonen de top-10 van de activiteitengroepen. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Tabel [27-34.3]: Top 10 activiteitengroepen op basis van het aantal **activiteiten** waarvoor een informatieverstrekking is ingediend, per bestuurslaag

Activiteitengroep	**Aantal activiteiten**	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**
Milieubelastende Activiteit	47.230	46.364	0	652	214
Overig[5]	34.212	33.320	377	467	48
Bouwactiviteit Technisch	9.090	9.056	0	32	2
Sloopactiviteit	7.243	7.216	0	27	0
Lozingsactiviteit	3.938	0	2.708	2	1.228
Grondwateractiviteit	1.252	0	1.237	15	0
Beperkingengebiedactiviteit MBT Een Waterstaatswerk	849	0	608	2	239
Gebruiken Van Bouwwerkenactiviteit	510	503	0	7	0
Wateronttrekkingsactiviteit	455	0	450	2	3
Beperkingengebiedactiviteit MBT Grondwater	374	0	374	0	0
Totaal activiteiten 2025	**106.054**	**96.555**	**5.918**	**1.282**	**2.299**

[5] Overig: Waarde voor attribuut groep bij het object Activiteit voor het vastleggen van een gebied waar regels gelden over activiteiten die niet vallen onder een van de andere categorieën van de waardelijst Activiteitengroep.

1.3.10-28: Aantal aanvragen van initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van decentrale regelgeving
1.4.2-35: Aantal aanvragen van initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van rijksregels
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit

We geven de tellingen van deze indicatoren weer in gezamenlijke tabellen.

Gelijkwaardige maatregel

*Onder de Omgevingswet is het bijna altijd mogelijk om in plaats van een in algemene regels voorgeschreven maatregel een **'gelijkwaardige maatregel'** te treffen. De gelijkwaardige maatregel moet ten minste hetzelfde resultaat bereiken als de wetgever met de voorgeschreven maatregel heeft beoogd.*
*Degene die een activiteit verricht moet voorafgaand **toestemming** voor een gelijkwaardige maatregel **vragen** bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag neemt daarop een besluit waartegen bezwaar en beroep open staan.*
Algemene regels kunnen van deze hoofdregel afwijken en een gelijkwaardige maatregel zonder voorafgaande toestemming mogelijk maken. Al dan niet met een daaraan gekoppelde meldingsplicht.
Het bestuursorgaan dat bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning en/of algemene regels voor een activiteit, is ook bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen.

Bron: samengevat uit IPLO

We tellen het aantal aanvragen voor gelijkwaardige maatregel bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [28-35.1]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [28-35.1]: Aantal ontvangen **aanvragen** gelijkwaardige maatregel per bestuurslaag, per maand

Maand	**Ontvangen door gemeenten**	**Ontvangen door waterschappen**	**Ontvangen door provincies**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per periode**
Totaal 2024	*170*	*18*	*10*	*3*	*201*
Januari	17	1	0	0	**18**
Februari	15	2	0	0	**17**
Maart	18	2	1	1	**22**
April	16	1	0	1	**18**
Mei	5	0	0	0	**5**
Juni	13	1	1	0	**15**
Juli	21	1	2	0	**24**
Augustus	17	2	0	0	**19**
September	14	1	0	0	**15**
Oktober	21	4	0	1	**26**
November	22	1	0	0	**23**

December	28	3	0	0	**31**
Totaal 2025	**207**	**19**	**4**	**3**	**233**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de aanvraag gelijkwaardige maatregel in eerste instantie is ingediend, en delen die in per bestuurslaag en de activiteitengroep waar de activiteit bij hoort, Tabel [28-35.2].
We tonen de top-10 van de activiteitengroepen. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Tabel [28-35.2]: De activiteitengroepen op basis van het aantal **activiteiten** waarvoor een aanvraag gelijkwaardige maatregel is ingediend, per bestuurslaag

Activiteitengroep	Aantal activiteiten	Ontvangen door gemeente	Ontvangen door waterschap	Ontvangen door provincie	Ontvangen door Rijk
Overig[6]	230	205	19	3	3
Milieubelastende Activiteit	3	2	0	1	0
Totaal activiteiten 2025	**233**	**207**	**19**	**4**	**3**

1.3.10-29: Aantal meldingen door initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van decentrale regelgeving
1.4.2-36: Aantal meldingen door initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van rijksregels
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit

We geven de tellingen van deze indicatoren weer in gezamenlijke tabellen.

Gelijkwaardige maatregel

*Onder de Omgevingswet is het bijna altijd mogelijk om in plaats van een in algemene regels voorgeschreven maatregel een **'gelijkwaardige maatregel'** te treffen. De gelijkwaardige maatregel moet ten minste hetzelfde resultaat bereiken als de wetgever met de voorgeschreven maatregel heeft beoogd.*
Degene die een activiteit verricht moet voorafgaand toestemming voor een gelijkwaardige maatregel vragen bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag neemt daarop een besluit waartegen bezwaar en beroep open staan.
*Algemene regels kunnen van deze hoofdregel afwijken en een gelijkwaardige maatregel zonder voorafgaande toestemming mogelijk maken. Al dan niet met een daaraan gekoppelde **meldingsplicht**.*
Het bestuursorgaan dat bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning en/of algemene regels voor een activiteit, is ook bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen.

Bron: samengevat uit IPLO

We tellen het aantal meldingen gelijkwaardige maatregel bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [29-36.1]. Het gaat om de eerste versie van de melding

[6] Overig: Waarde voor attribuut groep bij het object Activiteit voor het vastleggen van een gebied waar regels gelden over activiteiten die niet vallen onder een van de andere categorieën van de waardelijst Activiteitengroep.

gelijkwaardige maatregel, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [29-36.1]: Aantal ontvangen **meldingen** gelijkwaardige maatregel per bestuurslaag, per maand

Maand	**Ontvangen door gemeenten**	**Ontvangen door waterschappen**	**Ontvangen door provincies**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per periode**
Totaal 2024	*165*	*0*	*9*	*2*	*176*
Januari	8	0	0	0	**8**
Februari	14	0	0	0	**14**
Maart	6	0	0	0	**6**
April	7	0	0	0	**7**
Mei	15	0	0	0	**15**
Juni	14	0	0	0	**14**
Juli	22	0	1	0	**23**
Augustus	11	0	1	0	**12**
September	12	0	1	0	**13**
Oktober	10	0	0	0	**10**
November	11	0	0	0	**11**
December	19	0	1	0	**20**
Totaal 2025	**149**	**0**	**4**	**0**	**153**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de melding gelijkwaardige maatregel in eerste instantie is ingediend, en delen die in per bestuurslaag en de activiteitengroep waar de activiteit bij hoort, Tabel [29-36.2].
We tonen de top-10 van de activiteitengroepen. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Tabel [29-36.2]: De activiteitengroepen op basis van het aantal **activiteiten** waarvoor een melding gelijkwaardige maatregel is ingediend, per bestuurslaag

Activiteitengroep	**Aantal activiteiten**	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**
Milieubelastende Activiteit	153	149	0	4	0
Totaal activiteiten 2025	**153**	**149**	**0**	**4**	**0**

5 Omgevingsvergunning

Aanvraag omgevingsvergunning

*Veel initiatieven van burgers en bedrijven hebben gevolgen voor de leefomgeving. Voor de meeste daarvan gelden algemene regels. Soms is een **vergunning** nodig.*

Bron: IPLO

1.5.1-37: Aantal aanvragen voor Omgevingsvergunningen

Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit (bij meervoudig alle activiteiten apart tellen)

We tellen het aantal aanvragen omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [37.1]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [37.1]: Aantal ontvangen **aanvragen** omgevingsvergunning per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*135.786*	*19.551*	*8.377*	*2.524*	*166.238*
Januari	11.784	1.654	800	203	**14.441**
Februari	12.880	1.805	894	221	**15.800**
Maart	13.850	1.956	985	240	**17.031**
April	13.497	1.977	926	258	**16.658**
Mei	12.685	1.743	876	239	**15.543**
Juni	13.126	1.730	903	198	**15.957**
Juli	15.385	2.053	988	274	**18.700**
Augustus	9.614	1.263	630	151	**11.658**
September	13.227	1.714	983	212	**16.136**
Oktober	14.246	1.762	911	204	**17.123**
November	13.136	1.679	852	182	**15.849**
December	14.243	1.687	969	239	**17.138**
Totaal 2025	**157.673**	**21.023**	**10.717**	**2.621**	**192.034**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de aanvraag in eerste instantie is ingediend, delen die in per bestuurslaag en groeperen die per bestuurslaag van het plicht stellend bevoegd gezag, Tabel [37.2].

Het bevoegd gezag dat een activiteit heeft opgenomen in zijn regelgeving, geeft daarbij aan of bij de uitvoering van de activiteit een verplichting geldt voor informatieverstrekking, melding of vergunningaanvraag. Hier aangeduid als ‘plicht stellend’ bestuursorgaan. De aanvraag, melding of informatieverstrekking kan worden ingediend bij / ontvangen door een bevoegd gezag dat niet noodzakelijk het plicht stellend bevoegd gezag is.

Tabel [37.2]: Aantal **activiteiten** in ontvangen aanvragen omgevingsvergunning per plicht stellend bestuursorgaan (bestuurslaag)

Bestuurslaag (plicht stellend)	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**	**Totaal per plichtsteller 2025**
Gemeente	160.597	0	518	25	**161.140**
Waterschap	0	25.498	45	30	**25.573**
Provincie	241	0	5.662	6	**5.909**
Rijk	48.321	183	5.324	2.784	**56.612**
Totaal ontvangen 2025	**209.159**	**25.681**	**11.549**	**2.845**	**249.234**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de aanvraag in eerste instantie is ingediend, en delen die in per bestuurslaag en de activiteitengroep waar de activiteit bij hoort, Tabel [37.3].
We tonen de top-10 van de activiteitengroepen. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Tabel [37.3]: Top 10 activiteitengroepen op basis van het aantal **activiteiten** waarvoor een aanvraag omgevingsvergunning is ingediend, per bestuurslaag

Activiteitengroep	**Aantal activiteiten**	**Ontvangen door gemeente**	**Ontvangen door waterschap**	**Ontvangen door provincie**	**Ontvangen door Rijk**
Bouwactiviteit Ruimtelijk	96.796	96.403	0	384	9
Bouwactiviteit Technisch	43.150	42.745	0	372	33
Overig[7]	29.734	18.820	10.813	97	4
Kapactiviteit	18.042	18.009	0	27	6
Uitritactiviteit	7.572	7.545	0	27	0
Beperkingengebiedactiviteit MBT Een Waterstaatswerk	7.053	25	6.005	125	898
Verrichten Van Werken En Werkzaamhedenactiviteit	6.158	5.832	0	317	9
Beperkingengebiedactiviteit	5.076	43	3.271	1.752	10
Opslagactiviteit	4.301	4.300	0	0	1
Rijksmonumentenactiviteit	3.443	3.379	0	0	64
Totaal activiteiten 2025	**249.234**	**209.159**	**25.681**	**11.549**	**2.845**

1.5.2-38: Aantal meervoudige en enkelvoudige vergunningaanvragen
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit(en), meervoudig of enkelvoudig

[7] Overig: Waarde voor attribuut groep bij het object Activiteit voor het vastleggen van een gebied waar regels gelden over activiteiten die niet vallen onder een van de andere categorieën van de waardelijst Activiteitengroep.

Meervoudige en enkelvoudige aanvraag voor een omgevingsvergunning

*Iemand die een project met meerdere activiteiten uitvoert, kan hiervoor een **meervoudige aanvraag** voor een omgevingsvergunning indienen.*
*Een **enkelvoudige aanvraag** is een aanvraag voor een omgevingsvergunning waarin de aanvrager 1 activiteit aanvraagt. Bij een meervoudige aanvraag zijn dit meerdere activiteiten. Een meervoudige aanvraag is bijvoorbeeld ook een aanvraag die alleen bestaat uit 3 milieubelastende activiteiten.*
Soms zijn verschillende bestuursorganen bevoegd gezag voor de in 1 aanvraag aangevraagde activiteiten. In zo'n geval is 1 bestuursorgaan bevoegd voor de afhandeling van de gehele aanvraag.
Na ontvangst van de aanvraag wordt bepaald wie bevoegd gezag is voor de afhandeling.

Bron: samengesteld uit IPLO

Bij de rapportage 2025 is de wens voor uitsplitsing naar activiteiten vervallen.

We tellen het aantal aanvragen omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, opgeteld per kalenderjaar en uitgesplitst op basis van het aantal activiteiten (enkelvoudig of meervoudig), Tabel [38]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [38]: Aantal enkelvoudige en meervoudige **aanvragen** omgevingsvergunning per bestuurslaag en kalenderjaar

	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal
Enkelvoudig 2024	*105.355*	*17.416*	*7.912*	*2.410*	*133.093*
Meervoudig 2024	*30.431*	*2.135*	*465*	*114*	*33.145*
Totaal 2024	*135.786*	*19.551*	*8.377*	*2.524*	*166.238*
Enkelvoudig 2025	115.598	18.342	10.137	2.443	**146.520**
Meervoudig 2025	42.075	2.681	580	178	**45.514**
Totaal 2025	**157.673**	**21.023**	**10.717**	**2.621**	**192.034**

1.5.3-39: Aantal ingetrokken Omgevingsvergunningaanvragen
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit (bij meervoudig alle activiteiten apart tellen)

Aanvraag omgevingsvergunning intrekken

*Initiatiefnemers kunnen in sommige gevallen een **vergunningaanvraag intrekken** nadat ze die hebben ingediend.*
Bij intrekken van een verzoek stopt de verdere behandeling ervan door de organisatie die het verzoek heeft ontvangen.

Bron: uit IPLO

We tellen het aantal intrekkingen van aanvragen omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [39.1]. Een intrekking is de laatste versie van een verzoek (volgnummer 999). De oorspronkelijke indiening van deze aanvragen is meegeteld in tabel [37.1].

Tabel [39.1]: Aantal ontvangen intrekkingen van **aanvragen** omgevingsvergunning per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*18.755*	*1.065*	*737*	*343*	*20.900*
Januari	1.645	104	79	42	**1.870**
Februari	1.737	84	81	23	**1.925**
Maart	1.963	104	90	38	**2.195**
April	1.884	139	88	37	**2.148**
Mei	1.665	113	98	28	**1.904**
Juni	1.668	110	107	37	**1.922**
Juli	1.808	126	72	39	**2.045**
Augustus	1.417	98	60	21	**1.596**
September	1.751	104	81	40	**1.976**
Oktober	1.877	118	95	46	**2.136**
November	1.708	103	93	22	**1.926**
December	1.680	112	89	42	**1.923**
Totaal 2025	**20.803**	**1.315**	**1.033**	**415**	**23.566**

We tellen het aantal activiteiten bij het bevoegd gezag waar de intrekking in eerste instantie is ingediend, en delen die in per bestuurslaag en de activiteitengroep waar de activiteit bij hoort, Tabel [39.2].
We tonen de top-10 van de activiteitengroepen. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Tabel [39.2]: Top 10 activiteitengroepen op basis van het aantal **activiteiten** waarvoor een intrekking van de aanvraag omgevingsvergunning is ingediend, per bestuurslaag

Activiteitengroep	Aantal activiteiten	Ontvangen door gemeente	Ontvangen door waterschap	Ontvangen door provincie	Ontvangen door Rijk
Bouwactiviteit Ruimtelijk	12.237	12.210	0	22	5
Bouwactiviteit Technisch	4.153	4.128	0	19	6
Overig[8]	3.459	2.820	622	15	2
Kapactiviteit	1.420	1.406	0	10	4
Verrichten Van Werken En Werkzaamhedenactiviteit	1.035	1.005	0	30	0

[8] Overig: Waarde voor attribuut groep bij het object Activiteit voor het vastleggen van een gebied waar regels gelden over activiteiten die niet vallen onder een van de andere categorieën van de waardelijst Activiteitengroep.

Activiteitengroep	Aantal activiteiten	Ontvangen door gemeente	Ontvangen door waterschap	Ontvangen door provincie	Ontvangen door Rijk
Uitritactiviteit	911	906	0	5	0
Sloopactiviteit	836	835	0	1	0
Opslagactiviteit	523	522	0	0	1
Beperkingengebiedactiviteit MBT Een Waterstaatswerk	482	4	323	9	146
Reclameactiviteit	462	461	0	1	0
Totaal activiteiten 2025	**28.608**	**25.477**	**1.613**	**1.082**	**436**

1.5.5-45: Aantal keer dat een omgevingsoverleg (vooroverleg) tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer is ingericht
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit (bij meervoudig alle activiteiten apart tellen)

Vooroverleg (omgevingsoverleg)

*In een **vooroverleg** kan de initiatiefnemer informatie verzamelen die nodig is voor een aanvraag van een vergunning of verzoek tot maatwerk. Tijdens het vooroverleg wordt duidelijk wat de vergunningverlener nodig heeft om zijn besluit te nemen.*
Door die informatie kan de behandeling van uw aanvraag of verzoek sneller gaan.

Bron: samengesteld uit IPLO

Vooroverleg wordt aangevraagd door middel van het indienen van een ‘conceptverzoek’.

Conceptverzoek

Een conceptverzoek kan worden ingediend bij twijfel over de haalbaarheid van een initiatief, of om te laten controleren of de juiste informatie is ingevuld bij de aanvraag. De overheidsorganisatie die het verzoek behandelt, controleert of de aanvraag compleet is en of de juiste informatie is ingevuld. De overheidsorganisatie geeft aan welke informatie nog ontbreekt.

Niet alle overheidsorganisaties bieden de mogelijkheid tot het indienen van een conceptverzoek.

Bron: samengesteld uit IPLO

De invulling die overheidsorganisaties geven aan de behandeling van een conceptverzoek of vooroverleg, kan vormen aannemen tussen een voorgesprek over het initiatief tot een compleetheidstoets mbt aangevraagde activiteiten en indieningsvereisten. De metagegevens over de behandeling en het resultaat van een aanvraag en in welke vorm het vooroverleg wordt uitgevoerd worden niet in DSO-LV geregistreerd. Het is in DSO-LV daarom niet bekend of een omgevingsoverleg daadwerkelijk is ingericht en hoe het is uitgevoerd.

Bij de rapportage 2025 is de wens voor uitsplitsing naar activiteiten vervallen.
De afgeleide indicator luidt:

1.5.5-45’: Aantal keer dat een conceptaanvraag omgevingsvergunning is ingediend

Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum

We tellen het aantal conceptverzoeken (aanvragen voor een vooroverleg) bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [45]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [45]: Aantal ontvangen conceptverzoeken per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*35.208*	*2.343*	*744*	*304*	*38.599*
Januari	3.301	187	56	35	**3.579**
Februari	3.499	209	71	33	**3.812**
Maart	3.726	210	95	35	**4.066**
April	3.657	201	63	38	**3.959**
Mei	3.454	181	60	33	**3.728**
Juni	3.335	170	69	28	**3.602**
Juli	3.764	198	78	46	**4.086**
Augustus	2.512	168	58	26	**2.764**
September	3.325	196	64	25	**3.610**
Oktober	3.600	205	64	26	**3.895**
November	3.367	173	56	47	**3.643**
December	3.224	163	67	33	**3.487**
Totaal 2025	**40.764**	**2.261**	**801**	**405**	**44.231**

1.5.7-48: Aantal vergunningaanvragen voor buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, activiteit(en), verleend of geweigerd?

In DSO_LV wordt bij een vergunningaanvraag niet geregistreerd of het om een BOPA-aanvraag gaat. Metagegevens over de behandeling en het resultaat van een aanvraag worden niet in DSO-LV geregistreerd. Wel bestaat er een procedure voor het publiceren van een kennisgeving van een verleende BOPA. Deze Kennisgevingen worden wel geregistreerd in DSO-LV. Het is in DSO-LV niet bekend wat er met de aanvraag is gebeurd, anders dan in de tekst van een eventueel gepubliceerde Kennisgeving. De afgeleide indicator luidt:

1.5.7-48': Aantal Kennisgevingen over vergunningaanvragen voor buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum

Buitenplanse omgevingsplanactiviteit

*Burgers, bedrijven en overheden kunnen toestemming vragen om activiteiten in de fysieke leefomgeving uit te voeren door een omgevingsvergunning aan te vragen. Als de activiteit in strijd is met het omgevingsplan, is er sprake van een **buitenplanse omgevingsplanactiviteit** (**BOPA**).*

Als een activiteit niet (geheel) mogelijk is op basis van het omgevingsplan, kan een initiatiefnemer een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) aanvragen.
Voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) geldt dat voorlopig alleen de kennisgeving gepubliceerd kan worden. Dit gebeurt met de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB).
*Publiceren is verplicht voor de **kennisgeving van een verleende omgevingsvergunning** voor een voortdurende buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dit is een activiteit, waaraan geen termijn is verbonden.*

Bron: uit IPLO

We tellen de Kennisgevingen die zijn geregistreerd in DSO-LV volgens de procedure voor het publiceren van een kennisgeving van een verleende BOPA, Tabel [48.1].

Tabel [48.1]: Aantal nieuwe Kennisgevingen omtrent BOPA, per maand

Kennisgevingen	Gemeenten	Provincies	Rijk
Totaal 2024	*3.048*	*3*	*0*
Januari	564	2	0
Februari	605	2	0
Maart	672	0	0
April	615	0	0
Mei	561	0	0
Juni	678	1	0
Juli	771	1	0
Augustus	516	0	0
September	618	1	0
Oktober	714	1	0
November	603	0	0
December	667	1	0
Totaal 2025	**7.584**	**9**	**0**

We tellen de Zaken van waaruit Kennisgevingen omtrent BOPA zijn gepubliceerd, Tabel [48.2].

Bij de behandeling van een vergunningaanvraag maken bevoegd gezagen veelal gebruik van een zaaksysteem. Binnen het zaaksysteem heeft een vergunningaanvraag een unieke identificatie. Bij de publicatie van een Kennisgeving over de vergunningaanvraag wordt de identificatie daarvan meegestuurd en vastgelegd in de DSO-LV registratie. Dit noemen we het Zaaknummer.

Vergelijking van de cijfers in tabellen [48.1] Kennisgevingen en [48.2] Zaken laat zien dat meer dan 1 Kennisgeving over een verleende BOPA kan worden gepubliceerd per Zaak die gaat over een vergunningaanvraag.

Tabel [48.2]: Aantal nieuwe BOPA-gerelateerde Zaken met tenminste één Kennisgeving, per maand

Zaken	Gemeenten	Provincies	Rijk
Totaal 2024	*2.813*	*3*	*0*

Zaken	Gemeenten	Provincies	Rijk
Januari	416	1	0
Februari	473	2	0
Maart	537	0	0
April	593	0	0
Mei	548	0	0
Juni	619	1	0
Juli	754	1	0
Augustus	501	0	0
September	599	1	0
Oktober	703	1	0
November	585	0	0
December	650	1	0
Totaal 2025	**6.978**	**8**	**0**

We tellen het aantal bevoegd gezagen dat Kennisgevingen omtrent BOPA heeft gepubliceerd, Tabel [48.3].

Tabel [48.3]: Aantal bevoegd gezagen met tenminste één BOPA gerelateerde Kennisgeving, stand per einde van de maand

Bevoegd gezagen	Gemeenten	Provincies	Rijk
Stand eind 2024	*204*	*3*	*0*
Januari	215	3	0
Februari	222	4	0
Maart	233	4	0
April	240	4	0
Mei	244	4	0
Juni	249	4	0
Juli	254	4	0
Augustus	259	4	0
September	261	4	0
Oktober	272	4	0
November	276	4	0
December	**277**	**5**	0

De indicatoren [49], [50] en [51] maken gezamenlijk inzichtelijk hoe de scheiding in technisch en ruimtelijk deel van het bouwen van een bouwwerk uitpakt.

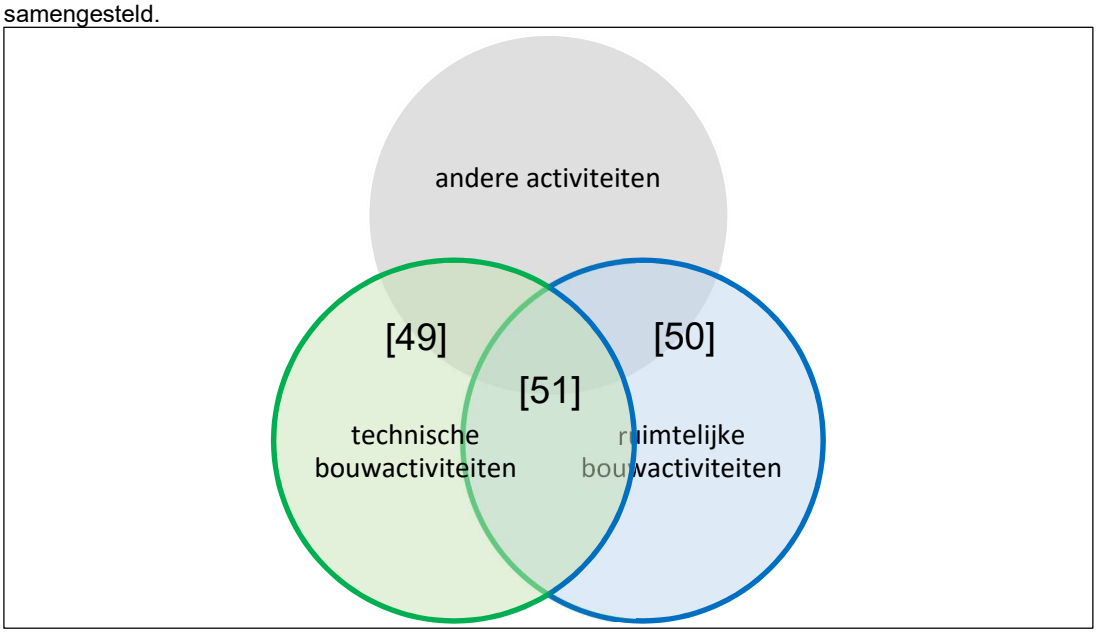
De ‘knip’

Met de Omgevingswet wordt bouwen in een technisch en ruimtelijk deel gescheiden. Dat levert twee activiteiten op: de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk. Deze

scheiding noemen we **'de knip'**. Voor zowel het technisch als het ruimtelijk deel zijn er vergunningsvrije activiteiten. Het kan daardoor zo zijn dat er wel een vergunning voor de omgevingsplanactiviteit moet worden aangevraagd, maar niet voor de technische bouwactiviteit. Met de onderstaande indicator(en)maken we inzichtelijk hoe deze knip in de praktijk uitpakt bij vergunningaanvragen. Die informatie kan bijvoorbeeld gebruikt worden om de verwachting van de wetgever te toetsen dat er op deze wijze meer activiteiten vergunningsvrij zijn.

Bron: Plan van Aanpak

Bij een enkelvoudige aanvraag is een bouwactiviteit ofwel technisch (en wordt meegeteld bij indicator [49]) of wel ruimtelijk (en wordt meegeteld bij indicator [50]).
Meervoudige aanvragen kunnen in verschillende samenstellingen voorkomen en kunnen bestaan uit 'technische bouwactiviteiten', 'ruimtelijke bouwactiviteiten', andere activiteiten en een combinatie daarvan.
In Figuur 1 is schematisch weergegeven uit welke typen activiteiten een meervoudige aanvraag kan zijn samengesteld.

Figuur 1 Mogelijke samenstelling van een meervoudige aanvraag, aandachtsgebied per indicator [49], [50], [51]

Voor de indicatoren [49], [50] en [51] zijn we geinteresseerd in de aanvragen waar tenminste 1 bouwactiviteit onderdeel van uitmaakt. Aanvragen met uitsluitend 'andere activiteiten' worden buiten beschouwing gelaten bij deze indicatoren.

1.5.8-49: Aantal vergunningaanvragen voor enkel technische bouwactiviteit
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum

Technische bouwactiviteit

*De **'technische bouwactiviteit'** omvat het plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk. In hoofdstuk 4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) stelt het Rijk regels over de bouwkwaliteit.*

De technische bouwactiviteit gaat over de toets van een aanvraag aan de regels voor de technische bouwkwaliteit uit het Bbl, bijvoorbeeld de constructieve veiligheid van een bouwwerk.

Bron: uit IPLO
De technische bouwactiviteiten vallen binnen de activiteitengroep 'Bouwactiviteit Technisch'. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

We tellen het aantal aanvragen omgevingsvergunning met bouwactiviteiten die uitsluitend vallen in de activiteitengroep 'Bouwactiviteit Technisch' bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [49]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [49]: Aantal ontvangen **aanvragen** omgevingsvergunning waarvan de bouwactiviteiten uitsluitend vallen onder 'Bouwactiviteit Technisch', per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*11.460*	*0*	*133*	*44*	*11.637*
Januari	999	0	8	3	**1.010**
Februari	1.124	0	5	4	**1.133**
Maart	1.196	0	9	3	**1.208**
April	1.154	0	8	1	**1.163**
Mei	1.148	0	8	3	**1.159**
Juni	1.115	0	7	6	**1.128**
Juli	1.393	0	13	1	**1.407**
Augustus	812	0	5	0	**817**
September	1.123	0	9	3	**1.135**
Oktober	1.206	0	15	0	**1.221**
November	1.057	0	5	3	**1.065**
December	1.204	0	9	2	**1.215**
Totaal 2025	**13.531**	**0**	**101**	**29**	**13.661**

1.5.8-50: Aantal vergunningaanvragen voor enkel Omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum

Omgevingsplanactiviteit bouwwerken

De gemeente stelt ruimtelijke regels over bouwwerken in het omgevingsplan. Ook regels over het uiterlijk van bouwwerken worden door regels in het omgevingsplan aangestuurd.
Ruimtelijk deel van de bouwactiviteit
Het ruimtelijk deel van de bouwactiviteit, de ***omgevingsplanactiviteit bouwwerken****, gaat over de toets van de aanvraag aan de regels voor de fysieke leefomgeving. Voorbeelden zijn de bouwhoogte en het*

bebouwingspercentage. Er zijn ook regels over het uiterlijk van een bouwwerk (welstand) en de toegekende functies aan locaties.

Bron: samengesteld uit IPLO

De omgevingsplanactiviteiten voor een bouwwerk vallen binnen de activiteitengroep 'Bouwactiviteit Ruimtelijk'. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

We tellen het aantal aanvragen omgevingsvergunning met bouwactiviteiten die uitsluitend vallen in de activiteitengroep 'Bouwactiviteit Ruimtelijk' bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [50]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [50]: Aantal ontvangen **aanvragen** omgevingsvergunning waarvan de bouwactiviteiten uitsluitend vallen onder 'Bouwactiviteit Ruimtelijk', per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*62.357*	*0*	*153*	*6*	*62.516*
Januari	5.076	0	3	0	**5.079**
Februari	5.671	0	14	0	**5.685**
Maart	6.318	0	9	2	**6.329**
April	5.927	0	9	1	**5.937**
Mei	5.491	0	9	0	**5.500**
Juni	5.687	0	9	0	**5.696**
Juli	6.540	0	14	0	**6.554**
Augustus	3.800	0	6	0	**3.806**
September	5.350	0	12	0	**5.362**
Oktober	5.772	0	7	0	**5.779**
November	5.362	0	11	0	**5.373**
December	5.742	0	11	0	**5.753**
Totaal 2025	**66.736**	**0**	**114**	**3**	**66.853**

1.5.8-51: Aantal vergunningaanvragen voor technische bouwactiviteit én Omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum

Technisch en ruimtelijk bouwen

*De Omgevingswet maakt bij het bouwen van een bouwwerk onderscheid tussen een technisch en ruimtelijk deel. Dat levert 2 activiteiten op: de **technische bouwactiviteit** en de **omgevingsplanactiviteit bouwwerken**. Deze scheiding wordt 'de knip' genoemd.*

Bron: uit IPLO

De technische bouwactiviteiten vallen binnen de activiteitengroep ‘Bouwactiviteit Technisch’. De omgevingsplanactiviteiten voor een bouwwerk vallen binnen de activiteitengroep ‘Bouwactiviteit Ruimtelijk’. De activiteitengroepen zijn onderdeel van de waardelijst Activiteitengroep, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

We tellen het aantal meervoudige aanvragen omgevingsvergunning met bouwactiviteiten waarvan er tenminste één valt in de activiteitengroep ‘Bouwactiviteit Ruimtelijk’ in combinatie met tenminste één in de activiteitengroep ‘Bouwactiviteit Technisch’ bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, uitgesplitst per maand, Tabel [51]. Het gaat om de eerste versie van het verzoek, aanvullingen door de indiener en routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Tabel [51]: Aantal ontvangen **aanvragen** omgevingsvergunning met daarin een combinatie van omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk en technische bouwactiviteit, per bestuurslaag, per maand

Maand	Ontvangen door gemeenten	Ontvangen door waterschappen	Ontvangen door provincies	Ontvangen door Rijk	Totaal per periode
Totaal 2024	*19.407*	*0*	*161*	*3*	*19.571*
Januari	1.912	0	18	1	**1.931**
Februari	2.277	0	18	0	**2.295**
Maart	2.521	0	16	1	**2.538**
April	2.558	0	22	0	**2.580**
Mei	2.389	0	19	0	**2.408**
Juni	2.556	0	19	0	**2.575**
Juli	3.144	0	26	0	**3.170**
Augustus	1.479	0	19	0	**1.498**
September	2.181	0	25	2	**2.208**
Oktober	2.513	0	23	0	**2.536**
November	2.440	0	22	0	**2.462**
December	3.070	0	30	0	**3.100**
Totaal 2025	**29.040**	**0**	**257**	**4**	**29.301**

3.4.2-135: Heeft de initiatiefnemer de samenleving bij de aanvraag betrokken?

Telling Ja/Nee

Participatie bij de omgevingsvergunning

De omgeving vroeg bij een project betrekken, vergroot het draagvlak en voorkomt vaak bezwaren in een later stadium. Daarom is het voor een initiatiefnemer vaak verstandig om aan participatie te doen. ***Participatie*** *betekent: meningen inwinnen over het voorgenomen initiatief. De initiatiefnemer moet bij het aanvragen van een omgevingsvergunning aangeven of hij aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn.*

Bron: IPLO

We tellen het aantal aanvragen omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag waar ze in eerste instantie zijn ingediend, waarbij is aangegeven of de initiatiefnemer wel of geen participatie heeft toegepast, Tabel [135]. Het gaat bij de telling om de eerste versie van het verzoek, routeringen naar andere bevoegd gezagen worden buiten beschouwing gelaten.

Gedurende het aanvraag proces kan een initiatiefnemer op een later moment alsnog aangeven dat participatie is toegepast door middel van een aanvulling op de aanvraag. De laatst doorgegeven waarde bepaalt de categorie in tabel [135]. Een aanvulling wordt niet meegeteld als extra verzoek. Bij een deel van de aanvragen is op de peildatum van 31-12-2025 nog niet aangegeven of er participatie heeft plaatsgevonden. Deze aanvragen vallen automatisch in de categorie ‘Zonder Participatie’.

Tabel [135]: Heeft de initiatiefnemer de samenleving bij de vergunningaanvraag betrokken in 2025?

Aanvragen Participatie	Ontvangen door gemeente	Ontvangen door waterschap	Ontvangen door provincie	Ontvangen door Rijk	Totaal 2025
Met Participatie	60.219	5.479	2.373	716	**68.787**
Zonder Participatie	75.093	12.396	6.736	1.424	**95.649**
Onbekend	22.361	3.148	1.608	481	**27.598**
Totaal ontvangen 2025	**157.673**	**21.023**	**10.717**	**2.621**	**192.034**

De informatie over participatie bevindt zich in het deel van de aanvraag dat door het behandelend bevoegd gezag uit het DSO geschoond mag worden. Voor deze informatie geldt tevens een maximum bewaartermijn van 12 maanden.
Voor monitoringdoeleinden is een voorziening getroffen om participatie permanent vast te leggen als metadata bij de aanvraag. Deze functionaliteit is vanaf september 2025 beschikbaar gekomen. Aanvragen die sinds september 2025 zijn ingediend en eventueel zijn aangevuld, hebben een participatiewaarde van ofwel ‘met participatie’, ofwel ‘zonder participatie’.

Over de periode januari tot september 2025 is een telling gedaan op basis van de nog beschikbare data in de brondatabase. Bij 22% van die aanvragen is niet meer terug te vinden wat de participatiestatus is geweest. Deze categorie is in tabel [135] aangemerkt als ‘Onbekend’.

6 Projectbesluit

Projectbesluit

*Het **Projectbesluit** is een uniforme procedure voor besluitvorming over complexe projecten van het Rijk, een provincie of een waterschap. Bijvoorbeeld de aanleg van een weg, windmolenpark of natuurgebied. Een Projectbesluit regelt in dezelfde procedure de afwijking van het Omgevingsplan. Het Projectbesluit kan ook gelden als een Omgevingsvergunning.*

Bron: IPLO

1.6.1-54: Aantal Projectbesluiten
Uitgesplitst naar Bevoegd gezag, datum, onderwerp

Bestuursorganen hebben de mogelijkheid om hun projectbesluiten op te stellen volgens de nieuwe standaard (STOP/TPOD) of onder de regeling ‘Tijdelijke Alternatieve Maatregelen’ (TAM) met gebruikmaking van de oude standaard (IMRO) die hoorde bij de Wet ruimtelijke ordening. Voor elk bestaat een aparte registratie.

We tellen het aantal geregistreerde ontwerp- en vastgestelde (TAM-)projectbesluiten, per bestuurslaag en per kalenderjaar, Tabel [54.1].

Tabel [54.1a]: 2024 aantal projectbesluiten per bestuurslaag

Bestuurslaag	***Ontwerp STOP/TPOD***	***Ontwerp TAM-IMRO***	***Vastgesteld STOP/TPOD***	***Vastgesteld TAM-IMRO***
Totaal 2023	0	0	0	0
Waterschap	*7*	*0*	*1*	*0*
Provincie	*2*	*4*	*0*	*0*
Rijk	*5*	*0*	*0*	*0*
Totaal 2024	***14***	***4***	***1***	***0***

Tabel [54.1b]: 2025 aantal projectbesluiten per bestuurslaag

Bestuurslaag	***Ontwerp STOP/TPOD***	***Ontwerp TAM-IMRO***	***Vastgesteld STOP/TPOD***	***Vastgesteld TAM-IMRO***
Totaal 2024	*14*	*4*	*1*	*0*
Waterschap	10	0	9	0
Provincie	2	4	1	4
Rijk	6	0	7	0
Totaal 2025	**18**	**4**	**17**	**4**

We tellen het aantal projectbesluiten dat is vastgesteld en gepubliceerd onder de STOP/TPOD standaard waarin nul, één of meer thema’s geannoteerd zijn, Tabel [54.2]. De thema’s zijn onderdeel van de waardelijst Thema ten behoeve van juridische regels en tekstdelen in omgevingsdocumenten, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

Het TAM-projectbesluit maakt gebruik van het IMRO-plantype ‘inpassingsplan’**.** Er is in de IMRO-standaarden voor het inpassingsplan niets opgenomen over het gebruik van de thema’s. Het is daarom niet mogelijk een beeld te krijgen van de onderwerpen in een TAM-projectbesluit op basis van de thema’s (Geonovum). TAM-projectbesluiten worden daarom niet meegenomen in deze telling.

De ‘stand eind 2025’ geeft aan in hoeveel projectbesluiten die geldend waren op 31-12-2025, een bepaald aantal thema’s voorkomt, ongeacht in welk jaar het projectbesluit was vastgesteld of geregistreerd. Ter vergelijking is de ‘Totaalstand eind 2024’ toegevoegd.

Tabel [54.2]: Aantal vastgestelde projectbesluiten (STOP/TPOD) waarin nul, één of meer thema's zijn geannoteerd

Thema's per projectbesluit	**Waterschap Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
0 thema's	6	0	1	**7**	*1*
1 thema	2	0	6	**8**	*0*
2 of meer thema's	2	1	0	**3**	*0*

We tellen per thema in hoeveel projectbesluiten (STOP/TPOD) deze tenminste één keer is geannoteerd, Tabel [54.3]. We tellen ook het aantal projectbesluiten (STOP/TPOD) waarin geen enkel thema is geannoteerd. De thema's zijn onderdeel van de waardelijst Thema ten behoeve van juridische regels en tekstdelen in omgevingsdocumenten, zoals gepubliceerd door Geonovum in de Stelselcatalogus Omgevingswet.

De 'stand eind 2025' geeft aan in hoeveel projectbesluiten die geldend waren op 31-12-2025, een bepaald thema is geannoteerd, ongeacht in welk jaar het projectbesluit was vastgesteld of geregistreerd. Ter vergelijking is de 'Totaalstand eind 2024' toegevoegd.

Tabel [54.3]: Aantal vastgestelde projectbesluiten (STOP/TPOD) waarin een bepaald thema is geannoteerd

Thema	**Waterschap Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
Geen enkel thema	6	0	1	**7**	*1*
Bodem	0	1	0	**1**	*0*
Bouwen	0	0	0	**0**	*0*
Bouwwerken	1	1	0	**2**	*0*
Cultureel Erfgoed	2	1	0	**3**	*0*
Duurzaamheid	0	0	0	**0**	*0*
Economie	0	0	0	**0**	*0*
Energie	0	0	0	**0**	*0*
Energie En Natuurlijke Hulpbronnen	0	1	0	**1**	*0*
Erfgoed	0	0	0	**0**	*0*
Externe Veiligheid	0	1	0	**1**	*0*
Geluid	1	1	0	**2**	*0*
Gezondheid	2	0	0	**2**	*0*
Infrastructuur	1	1	0	**2**	*0*
Landbouw	0	0	0	**0**	*0*
Landgebruik	1	1	0	**2**	*0*
Landschap	1	0	0	**1**	*0*
Lucht	0	0	0	**0**	*0*
Milieu	0	0	0	**0**	*0*

Thema	**Waterschap Stand** Eind 2025	**Provincie Stand** Eind 2025	**Rijk Stand** Eind 2025	**Totaal Stand** Eind 2025	*Totaal Stand Eind 2024*
Milieu Algemeen	2	1	0	**3**	*0*
Mobiliteit	0	0	0	**0**	*0*
Natuur	2	1	0	**3**	*0*
Planologisch Gebruik	0	0	0	**0**	*0*
Procedures	1	1	0	**2**	*0*
Recreatie	0	0	0	**0**	*0*
Veiligheid	0	0	0	**0**	*0*
Water	0	0	0	**0**	*0*
Water En Watersystemen	3	1	6	**10**	*0*
Wonen	0	0	0	**0**	*0*

1.6.5-61: Aantal keren dat een Projectbesluit een Omgevingsplan aanpast
Uitgesplitst naar datum, onderwerp

Projectbesluit kan regels van het omgevingsplan wijzigen

*Het **projectbesluit wijzigt het omgevingsplan** met regels die nodig zijn voor het uitvoeren, in werking hebben of in stand houden van het project. De gewijzigde regels van het omgevingsplan zijn onderdeel van het projectbesluit. Ze komen beschikbaar met het bekendmaken van het projectbesluit.*

Bron: IPLO

Tijdelijk regelingdeel

*Het bestuursorgaan dat een projectbesluit neemt, wijzigt het omgevingsplan van de gemeente door middel van een **tijdelijk regelingdeel**. Het tijdelijk regelingdeel is onderdeel van het geconsolideerde omgevingsplan, waarbij de regels in het tijdelijk deel voorrang hebben op de regels in de Hoofdregeling van het omgevingsplan.*

Bron: naar TPOD Projectbesluit Geonovum

Er bestaat in de registratie van de regelingen geen directe relatie tussen een omgevingsplan en het projectbesluit waardoor het wordt aangepast. De afgeleide indicator luidt:
1.6.5-61': Aantal keren dat een Tijdelijk Regelingdeel van het type 'Omgevingsplanregels Projectbesluit' wordt gebruikt om een Hoofdregeling van het type 'Omgevingsplan' aan te passen
Uitgesplitst naar datum, onderwerp

We tellen het aantal tijdelijk regelingdelen dat voortkomt uit een projectbesluit en bepalen aan welke hoofdregeling deze gekoppeld zijn, Tabel [61.1].

Tabel [61.1]: De vastgestelde tijdelijk regelingdelen die voortkomen uit een projectbesluit en de vastgestelde omgevingsplannen die zij aanpassen

Bestuursorgaan projectbesluit	Registratie-datum tijdelijk deel	Opschrift tijdelijk deel	Thema's geannoteerd in tijdelijk deel	Opschrift hoofdregeling
Waterschap Drents Overijsselse Delta	1-10-2025	Omgevingsplanregels uit projectbesluit IJsselwerken van het waterschap Drents Overijsselse Delta	Procedures	Omgevingsplan gemeente Olst-Wijhe
Waterschap Drents Overijsselse Delta	1-10-2025	Omgevingsplanregels uit projectbesluit IJsselwerken van het waterschap Drents Overijsselse Delta	Procedures	Omgevingsplan gemeente Zwolle
Provincie Gelderland	11-9-2025	Omgevingsplanregels vanwege projectbesluit Windpark Echteld - Lienden, provincie Gelderland	Infrastructuur, Procedures, Landgebruik, Externe Veiligheid	Omgevingsplan gemeente Buren
Provincie Gelderland	11-9-2025	Omgevingsplanregels vanwege projectbesluit Windpark Echteld - Lienden, provincie Gelderland	Infrastructuur, Procedures, Externe Veiligheid, Geluid	Omgevingsplan gemeente Neder-Betuwe
Ministerie van Klimaat en Groene Groei	25-4-2025	Wijziging omgevingsplan Rotterdam vanwege het projectbesluit Aramis		Omgevingsplan gemeente Rotterdam
Waterschap Zuiderzeeland	16-4-2025	Wijziging Omgevingsplan gemeente Dronten vanwege projectbesluit Versterking IJsselmeerdijk		Omgevingsplan gemeente Dronten
Waterschap Zuiderzeeland	16-4-2025	Wijziging Omgevingsplan gemeente Lelystad vanwege projectbesluit Versterking IJsselmeerdijk		Omgevingsplan gemeente Lelystad

We tellen het aantal omgevingsplannen dat een koppeling heeft met een tijdelijk regelingdeel dat voortkomt uit een projectbesluit, Tabel [61.2]. Vervolgens bepalen we welk bestuursorgaan het tijdelijk regelingdeel projectbesluit heeft gepubliceerd.

Tabel [61.2]: Aantal omgevingsplannen aangepast door tijdelijk regelingdelen die voortkomen uit projectbesluiten, per bestuurslaag, totalen 2024 en 2025

Kalenderjaar	Projectbesluit waterschap	Projectbesluit provincie	Projectbesluit Rijk	Totaal aangepaste omgevingsplannen
Totaal 2024	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal 2025	**4**	**2**	**1**	**7**

7 Bijlage: Lijst van indicatoren

1.1.1-1: Aantal Omgevingsvisies ... 4
1.1.1-2: Aantal vaststellingen of wijzigingen van Omgevingsvisies in de afgelopen maand ... 4
1.1.3-4: Aantal keer dat onderwerpen uit de fysieke leefomgeving in Omgevingsvisies aan de orde komen ... 9
1.2.1-9 Aantal programma's opgesteld omdat een omgevingswaarde (bijna) wordt overschreden ... 10
1.3.10-28: Aantal aanvragen van initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van decentrale regelgeving ... 23
1.3.10-29: Aantal meldingen door initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van decentrale regelgeving ... 24
1.3.1-13: Aantallen wijzigingsbesluiten voor Omgevingsplannen, Waterschapsverordeningen en Omgevingsverordeningen ... 14
1.3.4-18: Aantal keer dan een bevoegdheid een maatwerkbeschikking geeft ... 16
1.3.5-19: Aantal keer dat een overheid omgevingswaarden vastlegt in decentrale regelgeving ... 17
1.3.7-22: Aantal keer dat Rijk of provincie een instructie geeft ... 18
1.3.9-26: Aantal meldingen ten gevolge van meldingsplicht van gemeenten of provincies ... 19
1.3.9-27: Aantal informatieverstrekkingen ten gevolge van informatieplicht van gemeenten of provincies ... 21
1.4.1-33: Aantal meldingen ten gevolge van meldingsplicht in rijksregels ... 19
1.4.1-34: Aantal informatieverstrekkingen ten gevolge van informatieplicht in rijksregels ... 21
1.4.2-35: Aantal aanvragen van initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van rijksregels ... 23
1.4.2-36: Aantal meldingen door initiatiefnemers voor gelijkwaardige maatregel ten aanzien van rijksregels ... 24
1.5.1-37: Aantal aanvragen voor Omgevingsvergunningen ... 26
1.5.2-38: Aantal meervoudige en enkelvoudige vergunningaanvragen ... 27
1.5.3-39: Aantal ingetrokken Omgevingsvergunningaanvragen ... 28
1.5.5-45: Aantal keer dat een omgevingsoverleg (vooroverleg) tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer is ingericht ... 30
1.5.7-48: Aantal vergunningaanvragen voor buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten ... 31
1.5.8-49: Aantal vergunningaanvragen voor enkel technische bouwactiviteit ... 34
1.5.8-50: Aantal vergunningaanvragen voor enkel Omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk ... 35
1.5.8-51: Aantal vergunningaanvragen voor technische bouwactiviteit én Omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk ... 36
1.6.1-54: Aantal Projectbesluiten ... 38
1.6.5-61: Aantal keren dat een Projectbesluit een Omgevingsplan aanpast ... 41

3.4.2-135: Heeft de initiatiefnemer de samenleving bij de aanvraag betrokken? ... 37